

Azərbaycan
Milli Antidoping Agentliyi

2021

İLLİK HESABAT

MÜNDƏRİCAT

1

2 Giriş

6 Test Programı

- 7 Milli Test Programı
- 8 Nümunələrin aylar üzrə bölünməsi
- 9 Test bölüşdürmə planı
- 10 Test qrupu
- 11 Nümunələrin respublika üzrə bölünməsi
- 12 Digər ölkələrdə sifariş olunan idman növləri
- 14 Beynəlxalq test sifarişləri

AQP

- 16 Anti dopinq qayda pozuntuları
- Prioritetlər
- Strateji məqsədlər
- 19 İctimaiyyətə açıqlama

2

3

- 20 Təhqiqat
- 22 Təhqiqat aparılan idman növləri
- 23 Seminarlar

3

- 24 Beynəlxalq Fəaliyyət
- 25 Prinsiplər
- 26 Fəaliyyətlər
- 28 Beynəlxalq görüşlər
- 29 Beynəlxalq layihələr
- 33 Xronoloji qrafik

4

- 36 Təhsil və maarifləndirmə
- 37 Giriş
- 39 Seminarlar
- 40 Vebinarlar
- 41 Təbliğatlar
- 42 Tədbirlər

5

- 44 Media və kommunikasiya
- KİV-lə əməkdaşlıq
- 45 Sosial media layihələri

Direktordan ön söz

2021-ci il idman dnyasya uęun bir ęox ałamətdar hadisələrlə zəngin oldu. Pandemiya səbəbindən təxirə salınmış Tokio Yay Olimpiya və Paralimpiya oyunları, futbol üzrə Avropa çempionatı kimi mötəbər tədbirlər başda olmaqla, bir ęox idman yarışlarının keçirilməsi idman sahəsində yenidən böyük canlanma yaratdı. Bu, həm də idmanın əhəmiyyətini və həyatımızda tutduęu yeri bir daha göstərdi. İdman ölkəsi olan Azərbaycan da 2021-ci ilə böyük uğurlar sıędırı bildi. İdmanęılarımız Tokio Yay Olimpiya Oyunlarında 7 medal əldə etdilər. Paralimpiyaęılarımız isə qazandıqları 14 qızıl, 1 gümüş və 4 bürünc medalla paralimpiya tariximizin ən böyük uğuruna imza atdılar və Azərbaycan ölkələrin sıralamasında ilk onluęa daxil oldu.

Respublikamız mötəbər idman yarışlarının təşkilatçısı kimi də böyük nüfuza malikdir. Bu il bir ęox beynəlxalq yarışa ev sahibliyi edən Azərbaycanda futbol üzrə Avropa çempionatının final mərhələsinin 4 oyununun keçirilməsi isə ölkəmiz uęun daha bir tarixi hadisə idi. Bütün bunlarla yanaşı, ölkədə təmiz idman dəyərlərinin, ədalət prinsipinin qorunması, dürüst və bərabər idman mühitinin təmin edilməsi baxımından da geridə qoyduęumuz il əlamətdar hadisələrlə yadda qaldı. Yeni Ümumdünya Antidoping Məcəlləsi və yeni standartları məhz 2021-ci ildə tətbiq edilməyə başlandı. AMADA-nın əvvəlcədən gördüyü tədbirlər, apardığı genişmiqyaslı maarifləndirmə nəticəsində ölkəmizdə yeni məcəllənin və standartların tətbiqi uğurla həyata keçirildi. Hesabat ili ərzində bərabər imkanların və sağlam rəqabətin olduęu idman mühitinin, dürüst idmanęılar uęun ədalətin təmin edilməsi, ölkəmizin təmiz idman imicinin qorunması uęun fəaliyyətimizi davam etdirdik. AMADA ölkədə effektiv doping nəzarətini həyata keçirməklə yanaşı, qlobal səviyyədə dopinglə mübarizəyə töhfələr verməkdə davam edir. Agentliyin təşəbbüsü ilə Avropa Şurası çərçivəsində bir sıra layihələr həyata keçirilir. Həyata keçirilməsinə 2020-ci ilin dekabrında başlanılan antidoping icraatı zamanı idmanęıların hüquqlarının təminatı ilə baęlı layihə üzrə yekun hesabat təqdim olunaraq müzakirə edildi. AMADA-nın antidoping sahəsində gender bərabərliyi ilə baęlı digər beynəlxalq layihəsi Avropa Şurasının strateji prioritetlərindən hesab edildiyi uęun layihənin daha əhatəli formada həyata keçirilməsi məqsədi ilə Avropa Şurası Gender Bərabərliyi üzrə Xüsusi Komitəsi təsis olundu. AMADA 2021-ci ildə də təmiz idman dəyərlərinin, sağlam və ədalətli idman mühitinin qorunması uęun yerli və beynəlxalq səviyyədə fəaliyyətini davam etdirib, dopinglə mübarizədə qətiyyət və əzm nümayiş etdirib.

Şəfəq Hüseynli

Test Programı

TBP

30

İdman növü

38

İdman
Kateqoriyası

QTC

119

Daxil olmuş
idmançı

31

Nümunə Toplanması
Heyəti

Tədbirlər

12

Ümumi

• ✓ Ümumi test

1499

• Milli Test
Proqramı

1367

• 475

Yarış müddətində test

• 892

Yarışdan kənar
müddətdə test

• Beynəlxalq Test
Sifarişləri

132

• 89

Yarış müddətində test

• 43

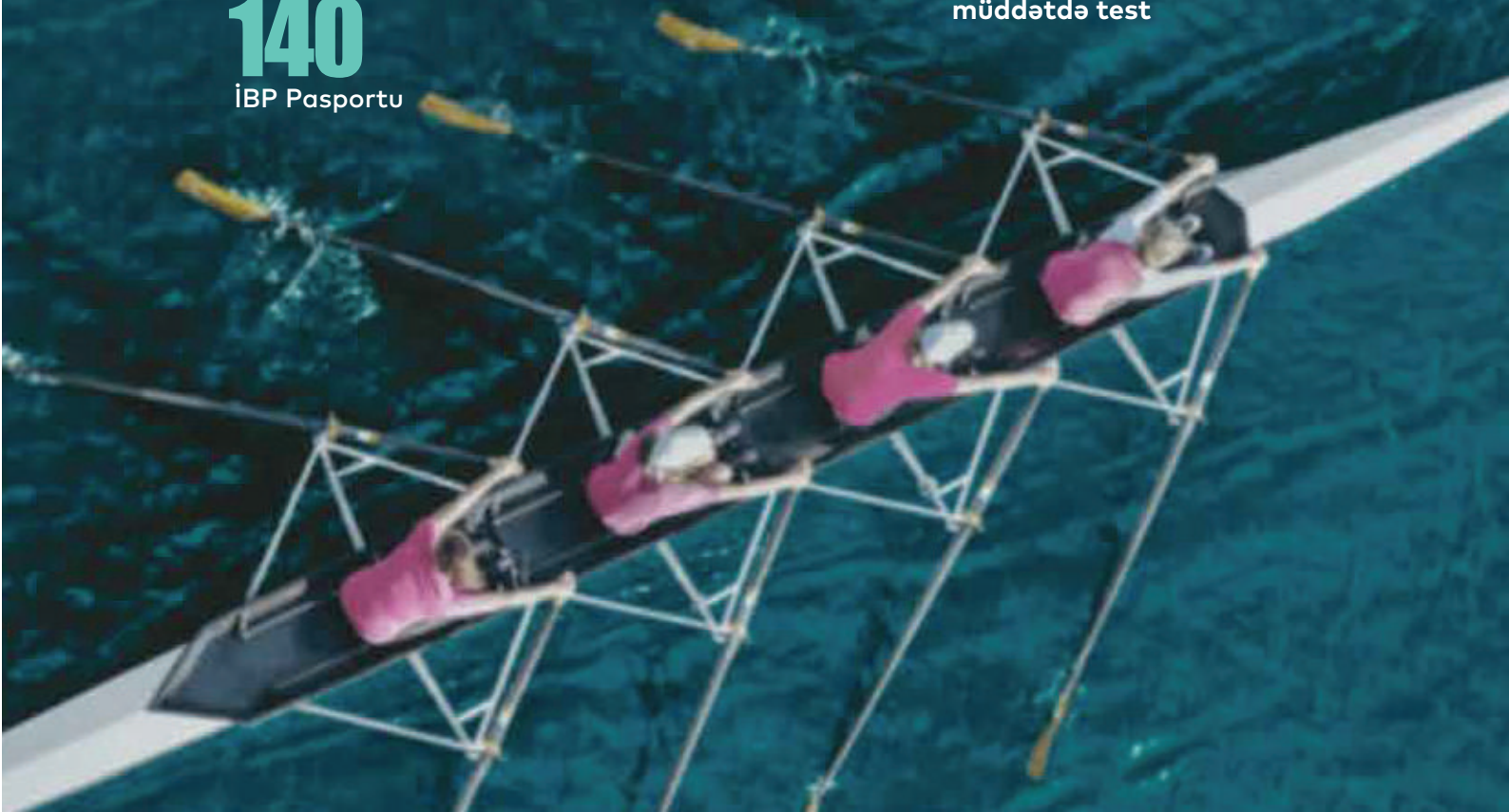
Yarışdan kənar
müddətdə test

İBP Proqramı

140

İBP Pasportu

- AMADA idman təqviminə və idman növlərinə bağlı risk amilləri, elmi ixtiralar, təhqiqat, sosial araşdırmalara əsaslanan test planını icra edir. Test planı Olimpiya, Qeyri Olimpiya, para-idman növləri və onları təmsil edən müxtəlif qrup idmançıları əhatə edir. Yarış və yarışdan kənar müddətdə İdmançılar öncədən xəbərdarlıq olmadan doping nəzarətindən keçirilir

- Məkan məlumatı yarışdan kənar müddətdə effektiv planlaşdırılma və öncədən xəbərdarlıq olmadan test keçirmək üçün əvəzsiz rol oynayır. AMADA-nın Qeydiyyatda alınmış Test Qrupuna və Test Qrupuna daxil edilən İdmançılar məlumatların doğru, dəqiq və vaxtında təqdim edilmənin vacib olması, həmçinin məkan məlumatının düzgün təqdim edilməməsi və buraxılmış testlərin fəsadları barədə müvafiq təlim keçirlər. Onlar məlumatları ildə 4 dəfə, hər növbəti rübün əvvəlində ADAMS sistemində daxil etməlidir və dəyişikliklər barədə dərhal AMADA-nı məlumatlandırmalıdır. İdmançılar bunu ADAMS sistemi vasitəsi ilə və ya bu məqsəd üçün yaradılmış e-mail ünvanına yazmaqda edə bilərlər. (QTQ və TQ).

- AMADA-nın Nümunə Toplama Heyəti 18 DNİ, 13 DNS və 4 QTİ-dən ibarətdir. Nümunə Toplama Heyəti ildə bir dəfə re-akkreditasiyadan keçir. Re-akkreditasiya 3 mərhələdən ibarətdir: nəzəri təlim, test imtahanı və yerində audit.

AMADA Nümunə Toplama Heyətini daimi inkişaf etdirir və təkmilləşdirir. Bunun üçün aylıq təlimlər təşkil olunur. Təlimlərdə onlar antidoping sahəsində yenilikləri öyrənir, risk ssenariləri üzrə məşğələlər edir və bir biri ilə təcrübə mübadiləsi aparırlar. Bütün təlimlər ÜADA Məcəlləsinə və Test etmə və Təhqiqatlar üzrə Beynəlxalq Standarta əsasən keçirilir. AMADA-nın bütün DNİ-ləri Azərbaycan, rus, türk, ingilis dillərində səliss danışır. Bundan əlavə, bəzi DNİ-lər həmçinin alman, ispan və koreya dillərini bilir. AMADA-nın bütün QTİ-ləri tibb təhsilinə malikdirlər. Nümunə Toplama Heyəti)

- ÜADA Məcəlləsinə və Test etmə və Təhqiqatlar üzrə Beynəlxalq Standartlara əsasən AMADA uzunmüddətli strategiya yaratmışdır. İdmançılardan toplanmış nümunələr İdmançı Pasportunun İdarəetmə Bölümünün təhqiqatları, laboratoriya tövsiyələri və ya digər mənbələrdən əldə edilən məlumatlara uyğun olaraq yenidən analiz olunma məqsədi ilə AMADA tərəfindən laboratoriyada uzunmüddətli saxlanılma üçün sifariş oluna bilər

- Beynəlxalq əməkdaşlıq çərçivəsində AMADA yurisdiksiyası altında olan İdmançıların doping nəzarəti testlərindən keçirilməsini digər Antidoping Təşkilatlarına sifariş edir.

- Nümunələrin sayı və növləri, idman növləri, idmançı kateqoriyaları, toplanmış nümunə növləri və nümunə analizi növləri arasında müvafiq olaraq prioritetlər Test Bölüşdürmə Planında (TBP) öz əksini tapır. (Toplanmış nümunələr)

- AMADA beynəlxalq əməkdaşlıq çərçivəsində digər Antidoping Təşkilatları, Beynəlxalq Federasiyalar, Beynəlxalq Test Agentliyi üçün test etmə sahəsində Nümunə Toplama üzrə Səlahiyyətli Qurum olaraq xidmət göstərir Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyinin (AMADA) 14 doping nəzarəti inspektoru Beynəlxalq Test Agentliyinin Beynəlxalq Doping Nəzarəti İnspektorları üçün Təlim-Sertifikat proqramını uğurla başa vurub. AMADA-nın Doping Nəzarəti İnspektorları Ümumdünya Antidoping Agentliyinin uyğunluq standartlarına avab verən peşəkar mütəxəssis kimi beynəlxalq inspektor statusu alıblar (2023-cü ilin aprel 23 -dək). Bu işə doping nəzarəti inspektorlarına beynəlxalq yarışlarda, o cümlədən dünya çempionatları, Olimpiya oyunları və digər böyük yarışlarda, habelə yarışdan kənar doping nəzarəti prosesinə cəlb olunma hüququnu verir. Beynəlxalq Test Agentliyi COVID-19 pandemiyası və onun gətirdiyi məhdudiyətləri nəzərə alaraq təlimləri onlayn formatda keçirib. İştirakçılar proqram çərçivəsində ən qabaqcıl təcrübələri öyrənib, doping testləri üçün istifadə olunan ən son avadanlıq və üsullarla tanış olub, idmançılarla səmərəli ünsiyyət qurmaq və onlara vacib dəstəyi göstərməklə bağlı biliklərini təkmilləşdiriblər. Təlim-sertifikat proqramı çərçivəsində AMADA-nın Doping Nəzarəti İnspektorları onlayn kursları müvəffəqiyyətlə bitirib, yekun imtahanından yüksək ballarla keçiblər. Beynəlxalq Doping Nəzarəti İnspektorları üçün Təlim-Sertifikat proqramının əsas məqsədi dünyada doping nəzarəti keyfiyyətinin artırılması üçün səylərin birləşdirilməsi və qabaqcıl təcrübələri təhlil edərək ən yaxşı standartların müəyyənləşdirilməsidir. AMADA proqramın hazırlanmasında da aktiv iştirak edib, təcrübələrini və təkliflərini bölüşməklə layihəyə öz töhfəsini verib. AMADA-nın iki Doping Nəzarəti inspektoru Tokioda doping nəzarətinin həyata keçirilməsinə cəlb olunub. Onlar Olimpiya Oyunlarında doping nəzarətinin həyata keçirilməsi prosesində iştirak ediblər. Bunun üçün onlar "Tokio-2020"-nin təşkilat komitəsinin iki mərhələli (test və müsahibə) imtahanından keçiblər. Bundan əlavə, Doping Nəzarəti İnspektorları onlayn doping nəzarəti və kağızsız doping nəzarəti kurslarını tamamlayaraq sertifikat alıb. Qeyd edim ki, AMADA-nın Doping Nəzarəti İnspektorları bir çox yerli və beynəlxalq yarışlarda doping nəzarətinin həyata keçirilməsində iştirak ediblər və kifayət qədər təcrübəyə malikdir.

Nümunələrin aylar üzrə bölünməsi

Aylar üzrə nümunələrin sayı		%
1. Yanvar	77	5,63
2. Fevral	128	9,36
3. Mart	129	9,44
4. Aprel	142	10,39
5. May	126	9,22
6. İyun	95	6,95
7. İyul	50	3,66
8. Avqust	81	5,93
9. Sentyabr	72	5,27
10. Oktyabr	109	7,97
11. Noyabr	88	6,44
12. Dekabr	270	19,75

Nümunələrin qruplar üzrə bölünməsi

Ümumi nümunələr sayından qruplar üzrə bölünmə		
Qrupların bölünməsi (kişi, qadın)	Say	Faiz
Kişi idmançılar	998	73.01
Qadın idmançılar	369	26.99
Qrupların bölünməsi (Azyaşlı idmançılar, məhdud imkanlı idmançılar)	Say	Faiz
Azyaşlı İdmançılar	362	26.48
Məhdud imkanlı idmançılar	84	6.14
Qrupların bölünməsi (beynəlxalq-səviyyəli idmançılar, milli səviyyəli idmançılar)	Say	Faiz
Beynəlxalq səviyyəli İdmançılar	414	30.29
Milli səviyyəli İdmançılar	953	69.71

Test Bölüşdürmə Planı

İdman/idman yarım növləri

1. TBP üzrə İdman növləri	30
2. TBP üzrə İdman yarım növləri	38

TBP-na daxil olan olimpiya, qeyri-olimpiya, paralimpiya İdman/idman yarım növləri

1. TBP-ya daxil olan Olimpiya İdman növləri	22
2. TBP-ya daxil olan qeyri Olimpiya İdman növləri	2
3. TBP-ya daxil olan paralimpiya İdman növləri	6

Qeydiyyatata alınmış Test Qrupu

Qeydiyyatata alınmış Test Qrupu

1. İdmançılar	119
2. İdman yarım növləri	30

QTQ-ya daxil olan olimpiya, qeyri-olimpiya, paralimpiya İdman növləri üzrə İdmançılar

1. Olimpiya İdman növləri üzrə İdmançıların sayı	106
2. Qeyri Olimpiya İdman növləri üzrə İdmançıların sayı	2
3. Paralimpiya idman növləri üzrə İdmançılar	11

QTQ-ya daxil olan kişi və qadın İdmançılar

1. Kişilər	87
2. Qadınlar	32

QTQ-ya daxil olan Beynəlxalq və Milli-səviyyəli İdmançılar

1. Beynəlxalq səviyyəli İdmançılar	52
2. Milli səviyyəli İdmançılar	67

Test Qrupu

Test Qrupu

1. İdmançılar
2. İdman yarım növləri

TQ-ya daxil olan olimpiya, qeyri-olimpiya, paralimpiya İdman növləri üzrə İdmançılar

1. Olimpiya İdman növləri üzrə İdmançıların sayı
2. Qeyri Olimpiya İdman növləri üzrə İdmançıların sayı
3. Paralimpiya idman növləri üzrə İdmançılar

TQ-ya daxil olan kişi və qadın İdmançılar

1. Kişilər
2. Qadınlar

TQ-ya daxil olan Beynəlxalq və Milli-səviyyəli İdmançılar

1. Beynəlxalq səviyyəli İdmançılar
2. Milli səviyyəli İdmançılar

Nümunələrin Respublika ərazisində bölünməsi

Azərbaycanın bölgələrində toplanmış nümunələr

Şəhər/rayon/region	Rəqəmlə	Faizlə %
Bakı	1075	78.64
Balakən	1	0.07
Beyləqan	12	0.88
Gəncə	3	0.22
Qobustan	2	0.15
Göy-Göl	34	2.49
Göyçay	1	0.07
İsmayilli	18	1.32
Qusar	5	0.37
Xaçmaz	8	0.59
Lənkaran	23	1.68
Mingəçevir	15	1.10
Naxçıvan	3	0.22
Şamaxı	4	0.29
Şəki	12	0.88
Zaqatala	2	0.15
Xırdalan	12	0.88
Sumqayıt	76	5.56

Digər ölkələrdə toplanmış nümunələr

Ölkə	Rəqəmlə	Faizlə %
Rusiya	25	1.83
Türkiyə	8	0.59
Belarus	5	0.37
İsveçrə	1	0.07
Macarıstan	2	0.15
Almaniya	9	0.66
Ukrayna	5	0.37
Keniya	2	0.15
İspaniya	1	0.07
Özbəkistan	3	0.22

Dogər ölkələrdə sifariş olunan idman növləri

- Atletika
- Badminton
- Boks
- Velosiped
- Voleybol
- Qılıncoynatma
- Həndbol
- Karate
- Para-üzgüçlük
- Para-atletika
- Fiqurlu konkisürmə
- Triatlon
- Güləş

Nümunə Toplama Heyəti

1. DNI	18
2. QTİ	4
3. DNŞ	13

Cinsi nisbət

1. Kişi	17
2. Qadın	14

Keçirilmiş tədbirlər

1. Nümunə Toplama Heyəti üçün aylıq təlimlər	6
2. Yeni DNŞ və DNI-lər üçün təlimlər	6

Laboratoriyada uzunmüddətli saxlanılma üçün sifariş olunan nümunələrin sayı

1. Sidik nümunələri	100
2. Qan nümunələri	38

Digər ölkələrdə sifariş olunan idman növləri

Milli çempionatlarda iştirak	Tarix
1. Velosiped Şosse üzrə Bakı Kuboku	01-02.06.2021
2. Taekvondo üzrə Gənclər arasında Azərbaycan Çempionatı	06-07.08.2021
3. Velosiped Şosse üzrə Azərbaycan Çempionatı	20-22.08.2021
4. Poverlifting üzrə Azərbaycan Çempionatı	18.09.2021
5. Cüdo üzrə Açıq Kubok	16-17.10.2021
6. Velosiped Trek Sprint üzrə Açıq Kubok	22.10.2021
7. Karate üzrə Yeniyetmələr və Gənclər arasında Azərbaycan Çempionatı,	28-29.10.2021
8. Üzgüçülük üzrə Azərbaycan Çempionatı	26-27.11.2021
9. Atıcılıq üzrə Bakı Birinciliyi	27.11.2021
10. Taekvondo üzrə Azərbaycan Çempionatı	03-06.12.2021
11. Cüdo üzrə Böyükler arasında Azərbaycan Çempionatı	07-09.12.2021
12. Güleş üzrə Böyükler arasında Azərbaycan Çempionatı	07-09.12.2021
13. Cüdo üzrə Yeniyetmələr arasında Azərbaycan Çempionatı	10-12.12.2021
14. Qılıncoynatma üzrə Gənclər arasında Respublika Çempionatı	26-27.12.2021
15. 12 futbol üzrə yarış	

Beynəlxalq çempionatlarda iştirak	Tarix
1. RGI; RGG - FIG WORLD CUP 2021	08.05.2021
2. AERO - 9th FIG Aerobic Gymnastics World Age Group Competitions	22-23.05.2021
3. IBSA JUDO Grand Prix Baku 202	25-26.05.2021
4. AERO - 16th FIG Aerobic Gymnastics World Championships	28-29.05.2021
5. Baku Grand Slam 2021	05-07.11.2021
6. DMT;TRA;TUM - 35th FIG Trampoline Gymnastics World Championships	20-21.11.2021
7. 28th FIG Trampoline Gymnastics World Age Group Competitions	27.11.2021

Beynəlxalq tədbirlərdə iştirak
1. 1. ITA IDCO Training Program (14 DNi) – Beynəlxalq Test Agentliyin
2. Tokio 2020 Summer Olympic Games (2 DNi) – Tokio 2020 Yay Olimpiya Oyunları
3. WADA Webinar-Implementing Dried Blood Spot (DBS) testing
4. WADA Webinar-Anti-Doping Testing in 2021

Beynəlxalq Test Sifarişləri

Beynəlxalq sifarişlər çərçivəsində toplanmış nümunələr

1. Ümumi	132
2. Yarış müddəti	89
3. Yarışdan kənar müddət	43
4. Ümumi İdmançıların sayı	104

İdman növləri üzrə beynəlxalq sifarişlər

1. Üzgüçülük
2. Boks
3. Gimnastika
4. Güləş
5. Karate
6. Taekvondo
5. Qılıncoynatma
6. Cüdo
5. Ağır Atletika
6. Velosiped

No	İdman	YM	YKM	Ümumi
1.	Atletika-Tullanmalar	6	9	15
2.	Atletika-Orta məsafə 800-1500 m	7	4	11
3.	Atletika- Sprint 400m və ya daha az	6	10	16
4.	Atletika-Atışlar	3	6	9
5.	Atletika-Uzaq məsafə 3000m və daha çox	4	4	8
6.	Atıcılıq	6	13	19
7.	Ağır Atletika	0	60	60
8.	Akademik avarçəkmə	0	1	1
9.	Badminton	0	13	13
10.	Basketbol	0	13	13
11.	Boks	0	86	86
12.	Voleybol	0	15	15
13.	Velosiped-Şosse	30	57	87
14.	Velosiped – Trek Sprint	10	0	10
15.	Su idmanı-Üzmə uzun məsafə 800m və daha çox	7	17	24
16.	Su idmanı - Üzmə orta məsafəsi 200-400m	11	11	22
17.	Su idmanı-Sprint 200m və daha az	0	2	2
18.	Qılıncoynatma	14	25	39

No	İdman	YM	YKM	Ümumi
19.	Futbol	48	66	114
20.	Gimnastika-Bədii	0	15	15
21.	Gimnastika-İdman gimnastikası	0	7	7
22.	Həndbol	0	30	30
23.	Cüdo-Cüdo	96	73	169
24.	Cüdo-Para cüdo	0	27	27
25.	Karate	40	62	102
26.	Kano/kayak	0	4	4
27.	Kano / Kayak - Sprint 200m	0	6	9
28.	Para-atletika	0	29	29
29.	Para-üzgüçülük	0	10	10
30.	Para-poverliftinq	0	5	5
31.	Para-atıcılıq	0	2	2
32.	Taekvondo	114	63	177
33.	Para-taekvondo	0	20	20
34.	Stolüstü tennis	0	9	9
35.	Triatlon	0	6	6
36.	Güləş	68	105	9
37.	Poverliftinq	5	0	5
38.	Fiqurlu konkisürmə	0	4	4

İBP (İdmançı Bioloji Passportu) statistikas

İBP Nümunələrin sayı -140

1. Yarış müddəti	11
2. Yarışdan kənar müddət	129

No	İdman növləri üzrə toplanmış İBP nümunələri	YM	YKM	Ümumi
1.	Atletika-Orta məsafə 800-1500 m	0	2	2
2.	Atletika-Uzaq məsafə 3000m və daha çox	0	3	3
3.	Boks	0	33	33
4.	Velosiped-Şosse	0	34	34
5.	Su idmanı-Üzmə uzun məsafə 800m və daha çox	2	12	14
6.	Su idmanı-Üzmə orta məsafə 200-400m	3	7	10
7.	Su idmanı-Sprint 200m və daha az	0	2	2
8.	Para-üzgüçülük	0	8	8
9.	Triatlon	0	4	4
10.	Güləş	6	24	30

ANTİDOPİNG QAYDA POZUNTULARI

Nəticələrin Emalı Prosesi

Nəticələrin emalı idmançının mümkün antidoping qayda pozuntusu barədə bildirişin verilməsindən başlayaraq, iddia və birinci instansiya və ya apellyasiya üzrə dinləmə prosesinin sonu (apellyasiya şikayəti verildikdə) daxil olmaqla, məsələnin tam həlli arasında müddəti əhatə edən prosesdir.

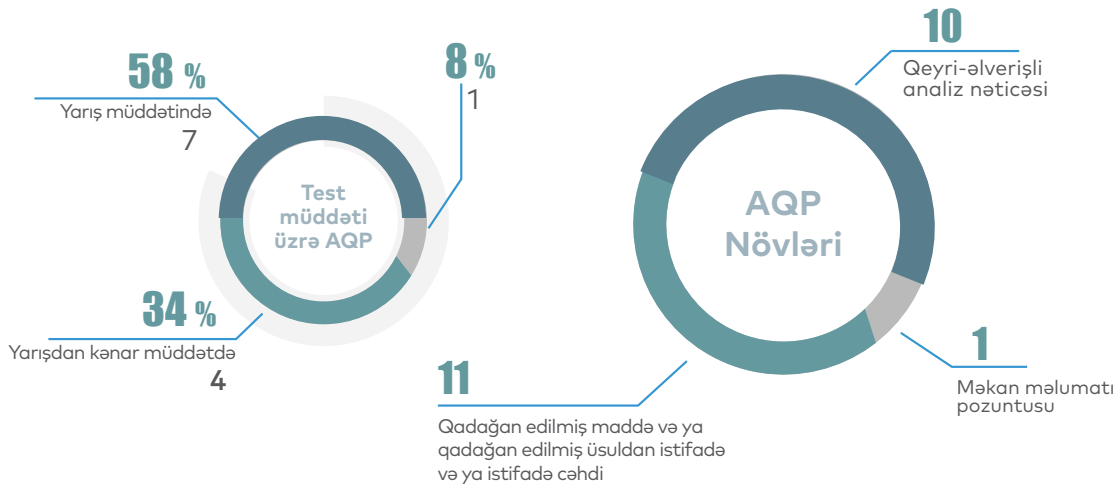
Nəticələrin emalı prosesi AMADA-nın Hüquq şöbəsi tərəfindən həyata keçirilir və ədalət, bitərəflik və ağılabatan müddət prinsiplərinə əsaslanır. Antidoping qayda pozuntusunun həlli mexanizmi Hüquq şöbəsi tərəfindən idarə edilən AMADA-nın İşlərin İdarəedilməsi Komissiyası, əməliyyat və təşkilati cəhətdən müstəqil olan birinci və apellyasiya instansiyaları (İntizam və Apellyasiya komitələrinin) tərəfindən həyata keçirilir.

Ümumi qayda olaraq, idmançı dinləmə üçün hüququndan imtina edən zaman və ya AMADA-nın İşlərin İdarəedilməsi Komissiyası tərəfindən təklif edilən sanksiyaya razılığını verdiyi zaman AMADA qərarverici qurum hesab olunur. Əks halda, idmançı işi mübahisələndirirsə, bu zaman dinləmə və qərar verilməsi üçün iş İntizam Komitəsinə ötürülür (Apellyasiya Komitəsinə apellyasiya şikayəti vermək hüququ saxlanılmaqla). Beynəlxalq səviyyəli idmançıların işləri barədə qərarın qəbul edilməsi üçün İsveçrənin Lozanna şəhərində yerləşən İdman Arbitraj Məhkəməsinə (İAM) apellyasiya şikayəti verilə bilər.

İşlərin İdarəedilməsi Komissiyası

İşlərin İdarəedilməsi Komissiyası mümkün antidoping qayda pozuntusuna dair zəruri qərarların qəbul edilməsi üçün təsis olunub. Komissiya tətbiq edilən AMADA Antidoping Qaydalarına uyğun olaraq, mümkün antidoping pozuntuları ilə əlaqədar görülməli müvafiq tədbirləri müəyyən etmək səlahiyyətinə malikdir.

İşlərin İdarəedilməsi Komissiyası Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına, Azərbaycan Respublikasının "İdmanda doping vasitələrindən və üsullarından istifadəyə qarşı mübarizə haqqında" Qanununa, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə, AMADA-nın Nizamnaməsi, tətbiq edilən Ümumdünya Antidoping Məcəlləsi və AMADA Antidoping Qaydaları, Əsasnaməsi və digər normativ-hüquqi aktlara uyğun fəaliyyət göstərir.

*bir idmançı bir neçə antidoping qayda pozuntusu törətdiyindən AQP sayı AQP növləri sayı ilə eyni olmaya bilər.

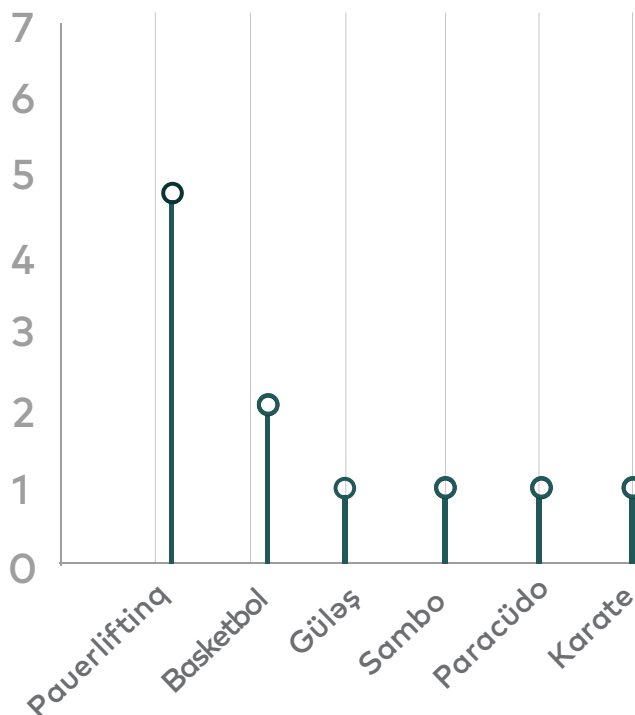
Maddələr sinfi

S1. Anabolik agentlər -9

S6. Stimullaşdırıcılar - 1

M2. Kimyəvi və fiziki manipulyasiyalar – 1

İdman növləri üzrə AQP

İCTİMAİYYƏTƏ AÇIQLAMA

2021-ci il üzrə 11 AQP barədə məlumat
AMADA-nın rəsmi internet sahifəsində yerləşdirilib.

Medalların geri qaytarılması

Antidoping qayda pozuntusu törətmiş və barəsində sanksiya tətbiq edilməsi qərarı qüvvəyə minən bütün idmançıların doping nəzarətinin keçirildiyi zaman əldə etdiyi nəticələri ləğv edilməli və müvafiq olaraq medallar geri alınmalıdır. Bununla yanaşı, onların əvəzinə həmin nəticəyə avtomatik nail olmuş idmançıların yerləri bərpa edilməli və müvafiq medallar təqdim olunmalıdır.

Doping nəzarətinin əsas məqsədi idmanda ədalət prinsipinin təmin edilməsi, təmiz idmanın və idmançıların hüquqlarının qorunmasıdır. Hər hansı bir idmançının qadağan olunmuş maddə və ya üsullardan istifadə etməklə əldə etdiyi nəticələr idmanda ədalət və bərabər imkanlar prinsipinin, habelə yarışlarda iştirak edən digər idmançıların hüquqlarının pozulmasıdır. Bu cür hallarla ciddi mübarizə aparmaqla yanaşı, yarışlarda iştirak edən digər idmançıların hüquqlarının bərpası vacib məsələlərdən biridir. Bu, yarışlarda iştirak edən digər idmançıların karyerası, idman reytingi və beynəlxalq yarışlarda iştirak imkanları baxımından əhəmiyyətlidir. Bu səbəbdən, qadağan olunmuş maddə və ya üsullardan istifadə edən idmançıların antidoping qayda pozuntusu törətdikləri yarışlarda əldə edilən nəticələri ləğv olunmalı və rotasiya qaydasında sıralama yenidən tərtib edilməlidir. İdmançıların antidoping qayda pozuntuları nəticəsində əldə etdikləri xalların və medalların rotasiya qaydasında ləğv olunması, geri qaytarılması və yenidən hesablanması üçün AMADA Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi və respublikanın müvafiq idman federasiyaları ilə əməkdaşlıq edir.

Hüquqi yardım

İnsan Hüquqları və Əsas Azadlıqların Müdafiəsi haqqında Konvensiyada ittiham edilən və mümkün sanksiya ilə üzləşən şəxsə öz müdafiə xərclərini ödəmək üçün vəsaiti kifayət etmədiyi zaman müvafiq hüquqi yardımın göstərilməsi haqqında müddəa mövcuddur. Antidoping icraatının məqsədi cəzalandırmaq deyil, ədalətin bərqərar olunması və təmiz idman prinsiplərinin müdafiə edilməsidir.

Antidoping sisteminin tələbləri ilə idmançıların müdafiə edilməsi zərurətinin tarazlaşdırılmasının yollarından biri idmançılara müvafiq hüquqi yardımın təmin olunmasıdır. Bu məqsədlə AMADA pulsuz hüquqi yardım proqramını həyata keçirir.

Proqram çərçivəsində antidoping qayda pozuntusunu törətmiş və hüquqi yardıma ehtiyacı olan idmançılara AMADA ilə əməkdaşlıq edən hüquq şirkəti tərəfindən pulsuz hüquq xidmətləri göstərilir.

Onlayn dinləmələr

2021-ci il ərzində COVID-19 pandemiyasının geniş yayılmasının qarşısını alınması məqsədilə tətbiq edilmiş karantin rejiminin tətbiqi səbəbilə icraatı davam etdirilən işlərin komitələr tərəfindən baxılmasında gecikmənin olmaması və Ümumdünya Antidoping Məcəlləsinin və standartlarının müəyyən etdiyi müddətlərin ötürülməməsi üçün il ərzində komitələr qarşısında dinləmələr Zoom və MS Teams platformaları üzərindən onlayn şəkildə keçirilib.

Bununla yanaşı, karantin rejiminin yumşaldılması fonunda idmançılara dinləmələrin onlayn və oflayn şəkildə keçirilməsi seçimi verilib və 3 iş üzrə dinləmə oflayn rejimdə AMADA-nın ofisində təşkil olunub.

ARAŞDIRMA VƏ TƏHQİQATLAR

Təhqiqat sayı **80**

1. Antidoping qayda pozuntusu **11**

2. Məkan məlumatı xətası **69**

Buraxılmış test **53**

Məkan Məlumatının təqdim **16**
edilməməsi

Doping nəzarəti protokolu **289**
üzrə yoxlama

İfşa etmə məlumatlarının sayı **14**

Hədəfli Testlər **25**

● Məlumat Kanalları

12,5% E-mail

62,5% Vebsayt vasitəsi ilə anonimlər

25% Sosial Şəbəkələr

ARAŞDIRMA VƏ TƏHQİQATLAR

İdmanda dopinqlə mübarizə çərçivəsində AMADA təhqiqatların aparılması və həmçinin müxtəlif məlumat toplanması üsullarından istifadə edir. Məlumat toplanması prosesi və təhqiqatların aparılması təmiz idmanı təşviq etmək üçün mühüm rol oynayır. Bu istiqamətdə AMADA Ümumdünya Antidoping Məcəlləsi və Test etmə və təhqiqat üzrə Beynəlxalq Standarta uyğun olaraq fəaliyyət göstərir Təmiz idmanı və sağlam rəqabəti təbliğ etmək məqsədi ilə AMADA tərəfindən qadağan edilmiş maddə və üsullardan istifadə edən idmançıları aşkarlanması üçün bir neçə məxfi məlumat paylaşım kanalları yaradılıb. AMADA-nın internet sahifəsindəki anonim məlumat paylaşım platforması, həmçinin sosial şəbəkələrdəki hesabları, elektron ünvanı və telefon əlaqəsi bu məlumat kanallarına daxildir. Əldə olunan məlumatlar əsasında hədəfli testlər keçirilir və müvafiq təhqiqatların aparılması prosesi başlayır. Ətraflı araşdırılma zərurəti yarandıqda antidoping qayda pozuntusunu müəyyən etmək məqsədilə hüquq-mühafizə orqanları ilə əməkdaşlıq edilir. Təhqiqat zamanı barəsində araşdırma aparılan şəxslərin sosial media hesabatların izlənməsi və həmçinin onların əlaqələri üzrə vizual xəritənin avtomatlaşdırılmış qaydada yaradılması üçün Social Net Shadow Dragon və IBM I2 Analyst Notebook platformalarından istifadə olunur.

ARAŞDIRMA VƏ TƏHQİQATLAR

Təhqiqat aparılan idman növləri:

- Cüdo
- Boks
- Basketbol
- Futbol
- Ağır Atletika
- Sambo
- Karate
- Həndbol
- Yüngül Atletika
- Güləş
- Taekvondo
- Velosiped idmanı
- Stolüstü Tennis
- Qılıncoynatma
- Üzgüçülük

SEMİNAR

Dopinqlə mübarizənin gücləndirilməsi məqsədi ilə dekabrın 17-də Ümumdünya Gömrük Təşkilatının (ÜGT) Bakı şəhərindəki Potensialın Gücləndirilməsi üzrə Avropa Regional Ofisində "Dopinq vasitələrinin Azərbaycan Respublikası gömrük sərhədindən qanunsuz keçirilməsi hallarının qarşısının alınması" mövzusunda təlim keçirilib. Təlim zamanı AMADA tərəfindən antidopinq sahəsində ümumi məlumat, qadağan edilmiş maddələr, beynəlxalq təcrübədən misallar və digər mövzulara toxunulub, və həmçinin iştirakçıların sualları cavablandırılıb.

- 25.05.2021-ci il tarixində - AMADA və Avstraliyanın Milli Antidopinq Agentliyi antidopinq sahəsində təhqiqat və araşdırmalar mövzusunda onlayn görüş
- 17.12.2021-ci il tarixində - Dövlət Gömrük Komitəsi üçün "Dopinq vasitələrinin Azərbaycan Respublikası Gömrük sərhədindən qanunsuz keçirilməsi hallarının qarşısının alınması" mövzusunda təlim

BEYNƏLXALQ FƏALİYYƏT

21

BEYNƏLXALQ GÖRÜŞ

● Beynəlxalq əlaqələr

ÜADA

YUNESKO

Avropa Şurası

**Beynəlxalq Test
Agentliyi**

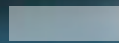
iNADO

MADT

**Beynəlxalq
Federasiyalar**

PWC

Berlinger Special

Beynəlxalq fəaliyyət

AMADA təmiz idmanın təşviqi məqsədilə beynəlxalq arenada fəal iştirak edir. Agentlik milli antidoping təşkilatı kimi hər zaman milli səviyyədə fəaliyyətini təkmilləşdirmək və beynəlxalq səviyyədə dopinglə mübarizəyə töhfə vermək əzmindədir. AMADA inanır ki, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq həm ölkə daxilində, həm də global arenada faydalıdır.

AMADA idmançıların hüquqlarının qorunmasına xüsusi diqqət göstərir. Agentlik global antidoping cəmiyyətinin tərəfdaşı kimi beynəlxalq antidoping fəaliyyətinin inkişaf etməsinin gender bərabərliyi, ifşaedənlərin müdafiəsi, insan hüquqları, idmançıların ədalət mühakiməsinə maneəsiz çıxışı, milli antidoping təşkilatlarının inkişafı və ümumdünya təhsil istiqamətlərinə öz töhfəsini verib. Təmiz idmanın və antidoping fəaliyyətinin inkişafına həssas münasibətinə görə AMADA müxtəlif beynəlxalq işçi qruplara dəvət alıb. Bununla belə, AMADA-nın heyəti ekspert qismində beynəlxalq təşkilatların müxtəlif xüsusi və işçi qruplarının, habelə digər komitələrin üzvü seçiliblər.

Ölkə təmsilçiliyi

AMADA Azərbaycanın nümayəndə heyəti kimi (təmsilçisi)

- Avropa Şurasının Antidoping Konvensiyasının Monitoring Qrupu (T-DO)
- Avropa Şurasının Ümumdünya Antidoping Agentliyi üzrə Xüsusi Avropa Komitəsi (CAHAMA)
- YUNESKO-nun Tərəflərin Konfransı

Ümumdünya Antidoping Agentliyi (ÜADA)

ÜADA-nın Təhsil üzrə Daimi Komitəsinin üzvü (AMADA-nın direktoru)

Vəzifələri:

ÜADA rəhbərliyinə qısamüddətli təhsil strategiyaları və fəaliyyətinə, ÜADA-nın təhsil proqramlarına uzunmüddətli yanaşmalara, o cümlədən ÜADA tərəfindən maliyyələşdirilən sosial elmi tədqiqatların seçim prosesinə dair ekspert məsləhəti və tövsiyələr vermək

Milli Antidoping Təşkilatlarının İnkişafı ÜADA-nın Milli Antidoping Təşkilatları üzrə Ekspert Məsləhətçi Qrupunun üzvü (AMADA-nın direktoru)

Vəzifələri:

ÜADA rəhbərliyinə milli antidoping təşkilatlarının effektiv doping nəzarəti strategiyaları və planlarının təşviqi üzrə proqramları və fəaliyyətləri, onların qısa və uzunmüddətli effektivliyinə dair ekspert məsləhəti və tövsiyələr vermək

"Pekin 2022" Qış Paralimpiya Oyunlarında Antidoping Proqramı üzrə ÜADA-nın Müstəqil Müşahidəçi Qrupunun rəhbəri (AMADA-nın direktoru)

Vəzifələri:

Qış Paralimpiya Oyunlarında doping nəzarəti sisteminin bütövlüyünün və beynəlxalq standartlara uyğunluğunun qorunmasına töhfə vermək.

Avropa Şurası

Ədalət mühakiməsinə çıxış

Avropa Şurasının "İdmançıların ədalət mühakiməsinə maneəsiz çıxışının təmin edilməsi" üzrə xüsusi ekspertlər qrupunun sədr müavini (T-DO HR) (AMADA-nın direktoru)

Vəzifələri:

Sədrə birlikdə antidoping icraatında ədalətli mühakimə prosedurunun ümumi prinsiplərinə dair layihə sənədinin hazırlanması üzrə qrupun işinin əlaqələndirilməsi

Beynəlxalq fəaliyyət

Koordinasiya Qrupu

Avropa Şurası Monitoring Qrupunun Koordinasiya Qrupunun üzvü (AMADA-nın direktoru)

Vəzifələri:

Avropa Şurasının Monitoring Qrupunun Antidoping Konvensiyası üzrə məsələlərinin əlaqələndirilməsi.

Gender Bərabərliyi

CAHAMA-nın gender bərabərliyi üzrə məruzəçisi (AMADA-nın direktoru)

Vəzifələri:

CAHAMA hökumətlərarası qurumunun bütün siyasətləri, prosedurları, qərarları və mandatlarında gender bərabərliyini təşviq etmək və dəstəkləmək.

Antidopingdə Gender Bərabərliyi üzrə Xüsusi Komitə (AMADA-nın direktoru)

Vəzifələri:

AMADA direktorunun müəllifi olduğu "Antidoping sahəsində gender bərabərliyinin gücləndirilməsi" layihəsini daha ətraflı formada həyata keçirmək və onun icrasını dəstəkləmək

İfşaedənlərin müdafiəsi

Antidoping Konvensiyasının Monitoring Qrupunun İfşaedənlərin Müdafiəsi üzrə xüsusi ekspertlər qrupunun üzvü (T-DO WbP) (AMADA-nın hüquq şöbəsinin müdiri)

Vəzifələri:

Ekspert məsləhəti vermək, antidoping təşkilatları və üzv dövlətlərə ifşaedənlərin müdafiəsi üzrə təlimata dair layihə sənədinin hazırlanmasında iştirak etmək.

Beynəlxalq görüşlər

9 fevral - YUNESKO-nun İdmanda dopinqə qarşı Beynəlxalq Konvensiyası çərçivəsində Milli Uyğunluq Platforması

16 fevral - Avropa Şurası Antidoping Konvensiyasının Monitoring Qrupunun (T-Do) İnformatorların müdafiəsinin təminatı üzrə Ad Hoc Qrupu

16 mart - YUNESKO-nun İdmanda dopinqə qarşı Beynəlxalq Konvensiyası üzrə Tərəflərin Konfransı

27 aprel - Avropa Şurası Antidoping Konvensiyasının Monitoring Qrupunun (T-Do) İnformatorların müdafiəsinin təminatı üzrə Ad Hoc Qrupu

26 may - Avropa Şurası Antidoping Konvensiyasının Monitoring Qrupunun (T-Do) Koordinasiya Qrupu

1 iyun – Avropa Şurası çərçivəsində İnsan Hüquqları üzrə Forum

10-11 iyun - Avropa Şurası Antidoping Konvensiyasının Monitoring Qrupu

17 iyun - MDB ölkələrinin idmanda dopinqə qarşı mübarizə üzrə İşçi Qrupu

13 iyul - Avropa Şurası Antidoping Konvensiyasının Monitoring Qrupunun (T-Do) Koordinasiya Qrupu

24 avqust - Avropa Şurası Antidoping Konvensiyasının Monitoring Qrupunun (T-Do) Niderland Krallığı üzrə Qiymətləndirmə Qrupu

26 avqust - Avropa Şurası Antidoping Konvensiyasının Monitoring Qrupunun (T-Do) İnformatorların müdafiəsinin təminatı üzrə Ad Hoc Qrupu

26 avqust - Avropa Şurası Antidoping Konvensiyasının Monitoring Qrupunun (T-Do) Koordinasiya Qrupu

06-07 sentyabr - Avropa Şurasının Ümumdünya Antidoping Agentliyi üzrə Xüsusi Avropa Komitəsi (CAHAMA)

1 oktyabr - Avropa Şurası Antidoping Konvensiyası üzrə İnsan Hüquqları Ad Hoc Qrupu

6 oktyabr - Avropa Şurası Antidoping Konvensiyasının Monitoring Qrupunun (T-Do) İnformatorların müdafiəsinin təminatı üzrə Ad Hoc Qrupu

19 oktyabr - ÜADA-nın Milli Antidoping Təşkilatları üzrə Ekspert Məsləhətçi Qrupu

26-28 oktyabr - YUNESKO-nun İdmanda dopinqə qarşı mübarizə haqqında Beynəlxalq Konvensiyası üzrə Tərəflərin Konfransı

3-4 noyabr - ÜADA-nın Milli Antidoping Təşkilatları üzrə Ekspert Məsləhətçi Qrupu

4 noyabr - Avropa Şurası Antidoping Konvensiyası üzrə İnsan Hüquqları Ad Hoc Qrupu

16-17 noyabr - Avropa Şurasının Ümumdünya Antidoping Agentliyi üzrə Xüsusi Avropa Komitəsi (CAHAMA)

13-14 dekabr - Avropa Şurası Antidoping Konvensiyasının Monitoring Qrupu

Beynəlxalq layihələr

"Antidopingdə gender bərabərliyinin gücləndirilməsi"

Layihəyə Avropa Şurasının Ümumdünya Antidoping Agentliyi üzrə Xüsusi Avropa Komitəsinin gender bərabərliyi məruzəçisi qismində AMADA-nın direktoru rəhbərlik edir. Layihənin məqsədi Ümumdünya Antidoping Agentliyi, Avropa Şurasının müxtəlif dövlətlərarası qurumları, eləcə də milli və beynəlxalq antidoping təşkilatları arasında gender balansı haqqında məlumatın və daxili qaydaların təhlil edilməsi, Avropa Şurasının strateji prioritetlərindən hesab edilən gender bərabərliyinin antidoping sahəsində gücləndirilməsidir. Layihəyə 10-11 may 2021-ci il tarixindən start verilib. AMADA-nın direktoru, Avropa Şurasının gender bərabərliyi üzrə məruzəçisi Avropa Şurasında yaradılan Antidoping sahəsində Gender Bərabərliyi üzrə Xüsusi Komitəyə sədrlik edir. Xüsusi Komitə layihəni daha əhatəli formada həyata keçirmək və onun icrasını dəstəkləmək məqsədilə yaradılıb. Komitə "Antidoping sahəsində gender bərabərliyinin gücləndirilməsi" layihəsinin icrası çərçivəsində antidoping təşkilatlarında və antidoping üzrə dövlətlərarası qurumlarda gender balansı haqqında məlumatın toplanmasını həyata keçirəcək, təsis sənədlərini və daxili qaydaları təhlil edəcək, aşkarlanan uyğunsuzluqların aradan qaldırılması, habelə gender bərabərliyinin gücləndirilməsi üçün tövsiyələr hazırlayacaq. Komitə layihənin effektiv şəkildə reallaşdırılması üçün Avropa Şurasının aidiyyəti digər komitələri, qrupları və üzv dövlətləri ilə əməkdaşlıq edəcək. Komitənin fəaliyyətinin və "Antidoping sahəsində gender bərabərliyinin gücləndirilməsi" layihəsinin icrasının yekunlarına dair hesabat və tövsiyələr hazırlanaraq Avropa Şurası Nazirlər Komitəsinə təqdim ediləcək. Layihə CAHAMA-nın 2022-2025-ci illər üzrə əsasnaməsinə daxil edilib.

"Antidoping icraatlarının təhlili"

Layihənin məqsədi antidoping icraatları zamanı idmançıların hüquqlarının qorunmasının və onların ədalətli dinləmə hüququndan istifadənin təmin edilməsinin araşdırılması, dünyada idmançı hüquqlarının təmin olunması üzrə antidoping icraatlarının boşluqları və uyğunsuzluqlarını təhlil edərək Avropa Şurasının bu sahədə təsdiqlədiyi ədalətli dinləmə üzrə tövsiyəvi sənədin tətbiqinin monitorinqidir. 17-18 dekabr 2020-ci il tarixində start verilən layihəyə iki beynəlxalq ekspert cəlb edilib. Analitik məlumatların təhlilinin aparılması üçün metodların müəyyən edilməsi üzərində işlər yekunlaşdırılıb və layihə çərçivəsində toplanmış məlumat əsasında hesabat hazırlanaraq layihə rəhbərinə (AMADA-nın direktoru) təqdim edilib. 4 noyabr 2021-ci il tarixində Avropa Şurası Antidoping Konvensiyası üzrə İnsan Hüquqları Ad Hoc Qrupu çərçivəsində görüş keçirilib və yekun hesabat müzakirə olunub.

Beynəlxalq əməkdaşlıq

Yerli əməkdaşlıq

- Gənclər və İdman Nazirliyi
- Hüquq Mühafizə Orqanları
- Milli Olimpiya və Paralimpiya komitələri
- Milli Federasiyalar

Beynəlxalq əlaqələr

Ölkədaxili əlaqələndirmə

Əməkdaşlıq və koordinasiya yanaşmanı rəhbər tutaraq AMADA maraqlı tərəflərin təcrübəsini tanıyır və qəbul edir. Öz növbəsində həmin tərəflər doping təhlükəsinin qarşısını almaq üçün vahid mərkəzləşdirilmiş təşkilatla işləməkdən faydalanır.

AMADA doping təhlükəsinin bütün elementləri ilə mütəşəkkil mübarizə aparır. Bura hüquq-mühafizə orqanları, gömrük və sərhəd xidməti qurumları, tənzimləyici orqanlar, akademik təşkilatlar, idman və səhiyyə sektoru daxildir.

AMADA antidoping cəmiyyətinin kollektiv bacarıqlarını inkişaf etdirmək üçün Ümumdünya Antidoping Agentliyi və digər beynəlxalq antidoping təşkilatları ilə əlaqələri möhkəmləndirməyə davam edəcək ki, Azərbaycan idmançıları dünyada bütün olduqları yerlərdə bərabər şəraitdə mübarizə apara bilsinlər.

Gənclər və İdman Nazirliyi

AMADA Azərbaycan antidoping ictimaiyyətinin əsas tərəflərindən biri və ölkədə bütün idman fəaliyyətini idarə edən qurum olan Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi ilə sıx əməkdaşlıq edir.

Milli Olimpiya və Paralimpiya komitələri

Milli Olimpiya və Paralimpiya komitələri ilə bərabər tərəfdaşlıq ruhunda əməkdaşlıq idmanda dopinglə mübarizə üçün zəruridir.

Hüquq-Mühafizə Orqanları

Qanuna əsasən, AMADA hüquq-mühafizə orqanları ilə antidoping qayda pozuntuları və doping nəzarəti üzrə zəruri məlumat mübadiləsini həyata keçirir. Əlavə olaraq, doping maddələri, xüsusilə anabolik steroidlər əksər hallarda qanunsuz idxal edilir və "qara bazar"da satılır. Bununla əlaqədar olaraq belə qanunsuz fəaliyyətin qarşısının alınması üçün səyləri birləşdirmək məqsədilə AMADA Daxili İşlər Nazirliyi, INTERPOL-un Milli Mərkəzi Bürosu, Dövlət Sərhəd Xidməti və Dövlət Gömrük Komitəsi ilə əməkdaşlıq edir.

Milli Federasiyalar

Respublika idman federasiyaları öz yurisdiksiyaları çərçivəsində hər bir idman növünü idarə edən təşkilatlardır. Dopinglə müştərək mübarizə aparmaq, o cümlədən təmiz idmanı təşviq etmək, idmançıları və onların köməkçi heyətlərini məlumatlandırmaq məqsədilə AMADA bütün milli federasiyalarla əməkdaşlıq edir, onların Məcəllə və beynəlxalq standartlara riayət etməsinin monitorinqini aparır.

Narkomanlığa və narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə

Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyi ölkə ərazisində antidoping siyasətini aparır və beynəlxalq standartlara uyğun olaraq antidoping proqramını həyata keçirir. Antidoping proqramına müxtəlif idman növləri və yaş qruplarından ibarət olan idmançılar arasında maarifləndirmə işlərinin aparılması daxildir. Bir sıra narkotik vasitələr və psixotrop maddələrin qadağan edilmiş siyahıda olmasını nəzərə alaraq, AMADA bu sahədə idmançılar üçün mühazirələr və seminarlar keçirir, onlara qadağan edilmiş maddələrin, o cümlədən narkotik vasitə və psixotrop maddələrin istifadəsinin yaratdığı fəsadları vurğulayır.

Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyinin tədbirlərinin əhatə dairəsi idmançılar və köməkçi heyət, habelə idman məktəblərində təhsil alan gənclərdir. Tədbirlər respublika idman federasiyalarında, idman klublarında, habelə digər idman subyektləri və təhsil müəssisələrində keçirilir. Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 22 iyul tarixli 1334 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2019-2024-cü illər üçün Dövlət Proqramı"nda dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 25 dekabr 2020-ci il tarixli Sərəncamına əsasən yuxarıda qeyd olunan Dövlət Proqramına narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qəbulu ilə bağlı problemlər haqqında idmançıları maarifləndirmək məqsədilə müasir metodiki vasitələrdən istifadə etməklə təbliğat işinin təşkili, bu istiqamətdə mexanizmin təkmilləşdirilməsi, müvafiq qurumlarla əlaqə yaradılması və mövcud beynəlxalq təcrübənin tətbiqi məqsədilə daxil edilib.

Dövlət Proqramına qoşulmaqla, AMADA idmançılar və köməkçi heyət, idman və digər məktəblərdə gənclər arasında narkotiklərin zərəri və təsirləri, antinarkomaniya barədə maarifləndirmə işlərini, mühazirələrin və seminarların keçirilməsi, ictimaiyyətin məlumatlandırılması tədbirlərini həyata keçirir. İl ərzində antinarkotik təbliğatı və maarifləndirmə məqsədilə idman federasiyaları, idmançılar və onların köməkçi heyəti üçün 8 vebinar, 25 seminar və 1 tədbir keçirilib. Bundan əlavə, təşkil edilən çoxsaylı digər antidoping maarifləndirmə tədbirlərində narkotiklərlə mübarizə məsələsinə xüsusi diqqət yetirilib.

Dekabrın 20-də Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyi idmanda narkotik vasitələrlə mübarizəyə həsr olunmuş "Parlaq gələcək üçün narkotikə yox" mövzusunda tədbir keçirib.

Tədbirdə AMADA ilə yanaşı, Gənclər və İdman Nazirliyinin, Daxili İşlər Nazirliyinin Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının, Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsinin və Dövlət Gömrük Komitəsinin nümayəndələri də iştirak ediblər.

İdmançılar arasında narkotik və asılılıq yaradan maddələrin istifadəsinin yayılma miqyasını müəyyən edərək bununla mübarizə aparılması məqsədilə idman subyektləri üçün yeni çağırışlara cavab verən maarifləndirmə tədbirlərinin istiqamətinin müəyyən edilməsi üçün "İdmançıların asılılıq yaradan maddələrə münasibətinə dair" sorğu keçirilib. Sorğuda 608 nəfər idmançı iştirak edib. Sorğu əsasında təhlil aparılaraq analitik hesabat hazırlanıb və idman ictimaiyyətinə təqdim olunub. AMADA antinarkotik fəaliyyətini Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyası ilə əlaqəli şəkildə qurub.

2021-ci ilin aprel ayının 23-də Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyi və Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının İşçi Qrupunun rəhbərlikləri arasında görüş keçirilib. AMADA-nın direktoru Şəfəq Hüseynli, Dövlət Komissiyasının İşçi Qrupunun rəhbəri Fəqan Şahverdiyev və digər əməkdaşların iştirak etdiyi görüşdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2019-cu il 22 iyul tarixli 1334 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2019-2024-cü illər üçün Dövlət Proqramı"ndan irəli gələn məsələlər müzakirə edilib.

İyul ayında isə Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının daimi fəaliyyət göstərən işçi qrupu ilə Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyi arasında Tədbirlər Planı imzalanıb. Tədbirlər Planı çərçivəsində AMADA-nın əməkdaşlarına narkomanlığa qarşı mübarizə üzrə təlimlərin keçirilməsi, yeniyetmə və gənc idmançılar arasında məlumatlandırma işinin aparılması, mövcud şəraitə uyğun olaraq sosial maarifləndirmə işlərinin təşkili, müxtəlif maarifləndirici materialların hazırlanması və digər profilaktik tədbirlərin keçirilməsi təmin olunub.

Bundan əlavə, Dövlət Komissiyasının təşkil etdiyi tədbirlərdə AMADA-nın əməkdaşları fəal iştirak ediblər. Belə ki, Komissiya tərəfindən müxtəlif universitet, kollec, orta məktəb və Gənclər evlərində keçirilmiş antinarkotik təbliğat tədbirlərində AMADA əməkdaşları idmanda narkotik vasitələrə həsr olunmuş xüsusi təqdimatlar və çıxışlar ediblər.

Beynəlxalq münasibətlər

AMADA təmiz idmanın təşviqi məqsədilə beynəlxalq arenada fəal iştirak edir. Agentlik milli antidoping təşkilatı kimi hər zaman milli səviyyədə fəaliyyətini təkmilləşdirmək və beynəlxalq səviyyədə dopinglə mübarizəyə töhfə vermək əzmindədir. AMADA inanır ki, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq həm ölkə daxilində, həm də global arenada faydalıdır.

Ümumdünya Antidoping Agentliyi

Ümumdünya Antidoping Agentliyi (ÜADA) idman hərəkatı və dövlətlər tərəfindən təsis edilərək maliyyələşdirilən beynəlxalq müstəqil qurumdur. Əsas fəaliyyət istiqamətlərini elmi tədqiqat, təhsil, antidoping fəaliyyətinin inkişafı, eləcə də bütün idman növləri və bütün ölkələrdə antidoping siyasətlərini birləşdirən sənəd olan Ümumdünya Antidoping Məcəlləsinin monitorinqi təşkil edir. AMADA öz gündəlik fəaliyyətində ÜADA ilə sıx əməkdaşlıq edir və ÜADA-nın tədbirlərində, xüsusi işçi qruplarında iştirak edir. Bu AMADA-ya ölkənin Məcəllə və Beynəlxalq Standartlara riayət statusunu dəstəkləməyə və eyni zamanda, global səviyyədə dopinglə mübarizəyə töhfə verməyə kömək edir.

YUNESKO

Azərbaycan 23 iyul 2007-ci il tarixində YUNESKO-nun İdmanda Dopingə qarşı Beynəlxalq Konvensiyasına tərəf olmuşdur. Konvensiyanın məqsədi beynəlxalq hüququn dopinglə mübarizəyə tətbiq edilməsidir. Konvensiya Ümumdünya Antidoping Məcəlləsinə tanır, onun effektiv tətbiqini, həmçinin dövlətlərin global şəkildə doping probleminin həlli üçün istifadə edə biləcəkləri hüquqi çərçivəni təmin edir. YUNESKO-nun uyğunluq monitorinqi qaydalarına əsasən, AMADA, Gənclər və İdman Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi və Milli Olimpiya Komitəsindən ibarət Milli Uyğunluq Platforması yaradılıb. AMADA ölkənin uyğunluğunun əlaqələndirilməsi üzrə Milli Əlaqələndirici təyin edilib.

Milli Antidoping Təşkilatları (MADT) və Nümunə Toplanması üçün Səlahiyyətli Qurumlar (NTSQ)

AMADA test keçirilməsini daha effektiv planlaşdırma və daha yaxşı məlumat mübadiləsi məqsədilə digər milli antidoping təşkilatları və özəl nümunə toplama üçün səlahiyyəti olan qurumlarla sıx əməkdaşlıq edir. AMADA İsveçrə, Keniya, Belarus, Özbəkistan, Rusiya, Avstraliya Milli Antidoping Təşkilatları ilə əməkdaşlıq müqavilələri imzalamış, həmçinin Almaniyada yerləşən beynəlxalq nümunə toplama üçün səlahiyyətli qurum olan "PWC" şirkəti, həmçinin Beynəlxalq Test Agentliyi ilə daima olaraq əməkdaşlıq edir.

Avropa Şurası

Avropa Şurasının Antidoping Konvensiyası 1 mart 1990-cı ildə qüvvəyə minib. Konvensiya antidoping qanunvericiliyinin əlaqələndirilməsi məqsədilə məcburi qaydaları müəyyən edir. Azərbaycan Konvensiya və onun Əlavə Protokolunu müvafiq olaraq 4 noyabr 2003-cü ildə və 11 fevral 2004-cü ildə ratifikasiya edib və bu sənədlər 2004-cü ildə qüvvəyə minib. AMADA Avropa Şurasının Monitorinq Qrupu (T-DO) və Ümumdünya Antidoping Agentliyi üzrə Avropa Şurasının Xüsusi Avropa Komitəsinin (CAHAMA) iclas və fəaliyyətlərində, o cümlədən müxtəlif işçi qruplarında iştirak edərək onlarla sıx tərəfdaşlıq edir.

Beynəlxalq Test Agentliyi (BTA)

12 iyul 2019-cu il tarixində AMADA və BTA arasında əməkdaşlıq müqaviləsi imzalanıb. AMADA-nın BTA ilə tərəfdaşlığı test keçirmə, araşdırma, idmançıların bioloji pasportları sahələrində məlumat və təcrübə mübadiləsi, eləcə də digər qarşılıqlı maraq təşkil edən sahələrdə əməkdaşlığı əhatə edir. Müqavilə, həmçinin AMADA-nın, BTA-nın xahişi ilə BTA adından Nümunə Toplanması üçün Səlahiyyətli Qurum kimi çıxış etməsini nəzərdə tutur. Sözügedən müqavilənin imzalanması qabaqcıl təcrübədən faydalanmaq məqsədilə beynəlxalq əməkdaşlıq şəbəkəsinin genişləndirilməsi və daha yüksək nəticələrin əldə edilməsi üçün milli və beynəlxalq antidoping səylərinin koordinasiyası baxımından əhəmiyyətlidir.

Milli Antidoping Təşkilatları İnstitutu

AMADA Milli Antidoping Təşkilatları İnstitutunun üzvüdür. İnstitut dünyanın 100-dən çox milli antidoping təşkilatını əhatə edir. İnstitut çərçivəsində AMADA antidoping sahəsində digər təşkilatlarla məlumat mübadiləsi aparır və dopinglə mübarizə istiqamətində müxtəlif təşəbbüs və layihələrdə iştirak edir.

Azərbaycan Antidoping xronoloji qrafiki

2003

04 Noyabr

Avropa Şurası Antidoping
Konvensiyasının ratifikasiyası
(təsdiqlənməsi)

11 Fevral

Avropa Şurası Antidoping
Konvensiyasının Əlavə
Protokolunun ratifikasiyası
(təsdiqlənməsi)

2004

2007

23 İyul

Birləşmiş Millətlər Təhsil, Elm və
Mədəniyyət Təşkilatının (UNESCO)
"İdmanda dopingə qarşı mübarizə
haqqında" Beynəlxalq Konvensiyasına
qoşulma

29 Noyabr

"İdmanda doping vasitələrindən və
üsullarından istifadəyə qarşı mübarizə
haqqında" Azərbaycan Respublikasının
qanununun tətbiqi

23 Dekabr

Qanuna əsasən Azərbaycan Milli
Antidoping Agentliyi təsis edildi

2016

2017

04 Dekabr

Ukrayna Milli Antidoping Mərkəzi
ilə Əməkdaşlıq Sazişi

UEFA ilə əməkdaşlıq sazişi

30 Noyabr

Belarusiya Milli Antidoping Agentliyi
ilə Əməkdaşlıq Sazişi

21 Noyabr

Rusiya Antidoping Agentliyi
ilə Əməkdaşlıq Sazişi

22 Fevral

Azərbaycan Milli Antidoping
Agentliyi Ümumdünya Antidoping
Məcəlləsini imzalamışdır

20 Fevral

Azərbaycanda antidoping sisteminin
inkişafı və gücləndirilməsi üzrə
Ümumdünya Antidoping Agentliyi, Polşa və Azərbaycan
arasında əməkdaşlığa başlanılmışdır

10 Fevral

Azərbaycan Milli Antidoping
Agentliyi Milli Antidoping
Təşkilatları İnstitutunun
üzvü oldu

2019

12 İyul

Beynəlxalq Test Agentliyi
ilə Əməkdaşlıq Sazişi

26 İyun

Bolqarıstanın Antidoping Mərkəzi
ilə Əməkdaşlıq Sazişi

03 İyun

Moldova Milli Antidoping Təşkilatı
ilə Əməkdaşlıq Sazişi

2018

06 Fevral

Azərbaycanda Avropa Şurasının
Antidoping Konvensiyasının Monitoring
Qrupunun monitoring səfəri keçirilib

09 Mart

Türkiyə Antidoping Komissiyası ilə
Əməkdaşlıq Sazişi

12 İyul

Tərəflər arasında məlumat mübadiləsi ilə bağlı "İdmanda
doping vasitələrindən və üsullarından istifadəyə qarşı
mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikasının
Qanununda dəyişikliklərin həyata keçirilməsi

14-15 Noyabr

Azərbaycan Ümumdünya Antidoping Agentliyinin
Bakıda İcraiyyə Komitəsinin və Təsisçilər Şurasının
iclaslarına ev sahibliyi etdi

2021

01 mart

Antidoping xidmətlərinin göstərilməsi üzrə Saziş
– Rusiya Antidoping Agentliyi

15 mart

Antidoping xidmətlərinin göstərilməsi üzrə Saziş
– Özbəkistan Antidoping Agentliyi

16 aprel

Əməkdaşlıq Sazişi – Sport Integrity Australia

02 may

Antidoping xidmətlərinin göstərilməsi üzrə Saziş
– Belarus Antidoping Agentliyi

10-11 may

"Antidopingdə gender bərabərliyinin gücləndirilməsi"
layihəsinin işə salınması

22 sentyabr

Antidoping xidmətlərinin göstərilməsi üzrə Saziş
– İsveçrə Antidoping Agentliyi

27 sentyabr

Antidoping xidmətlərinin göstərilməsi
üzrə Saziş – PWC

19 oktyabr

Antidoping xidmətlərinin göstərilməsi
üzrə Saziş – Keniya Antidoping Agentliyi

20 dekabr

Əməkdaşlıq və xidmətlərin göstərilməsi
üzrə Saziş - Beynəlxalq Test Agentliyi

2020

6 iyul

Əməkdaşlıq Sazişi – Beynəlxalq Test Agentliyi

25 avqust

Doping nəzarəti xidmətlərinin göstərilməsi üzrə Saziş
- İdmanda etika üzrə Kanada Mərkəzi

1 sentyabr

Antidoping xidmətlərinin göstərilməsi üzrə Saziş
– Türkiyə Antidoping Komissiyası

14-15 Noyabr

Azərbaycan Ümumdünya Antidoping Agentliyinin
Bakıda İcraiyyə Komitəsinin və Təsisçilər Şurasının
iclaslarına ev sahibliyi etdi

Təhsil və Maarifləndirmə

7

Tədbir

26

Seminar

20

Vebinar

9

Təbliğət

TƏHSİL VƏ MAARİFLƏNDİRMƏ

Giriş

AMADA ölkədə antidoping sahəsində idman ictimaiyyətinin və ümumiyyətlə cəmiyyətin məlumatlandırılması istiqamətində təlim və maarifləndirmə tədbirlərini həyata keçirir. Məlumatlandırma tədbirləri insan sağlamlığı üçün zərərli və təhlükəli olan doping vasitələrinin idmançılar tərəfindən istifadəsinin qarşısı alınması, həyat və sağlamlığının qorunmasının təmin olunmasında onların maarifləndirilməsi eləcə də idmanda ədalətli mübarizə şəraitinin yaradılması məqsədi daşıyır. İdmançılarımızın düzgün maarifləndirilməsi milli və beynəlxalq yarışlarda layiqli iştirakı, həmçinin ölkə hüdudlarından kənarında ölkənin idman nüfuzunun formalaşmasında mühüm rol oynayır. İdmanda dopingə qarşı mübarizənin gücləndirilməsi baxımından antidoping sahəsi üzrə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş antidoping qaydaları və beynəlxalq standartlara uyğun şəkildə idmançı və idmançının köməkçi heyətinin maarifləndirilməsi, hüquq və öhdəliklərini bilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Antidoping təhsil proqramının əsas məqsədi idmançılar və idmançıların köməkçi heyətinin ehtiyaclarının uyğun olaraq maarifləndirməni təşkil etmək və təmiz idman dəyərlərini aşılamaqdır.

AMADA idman məktəblərində geniş antidoping maarifləndirmə proqramlarını həyata keçirməyə başlayıb. Uşaq və yeniyetmələrə antidoping dəyərlərinin düzgün aşılınması onların gələcək idman fəaliyyətində uğura aparən mühüm bir yoldur.

Antidoping təhsil proqramı aşağıdakı qrupları əhatə edir: idmançı, idman yarışında iştirak edən və ya ona hazırlaşan idmançı ilə işləyən, onu müalicə edən və ya ona kömək edən hər hansı məşqçi, təlimçi, menecer, agent, komanda üzvü, vəzifəli şəxs, tibb işçisi, valideyn və ya hər hansı digər şəxs.

Təhsil Proqramı müxtəlif mövzuları əhatə edir:

- Təmiz idman dəyərləri;
- İdmançılar, idmançıların köməkçi heyətinin hüquq və vəzifələri;
- Ciddi Məsuliyyət prinsipi;
- Doping istifadəsinin nəticələri, məsələn, fiziki və əqli sağlamlığa təsiri, sosial və iqtisadi təsiri;
- Nümunə Toplanma Prosesi;
- Antidoping Qayda Pozuntuları;
- Sanksiyalar;
- Qadağan edilmiş siyahı;
- Qida əlavələrinin istifadəsi riskləri;
- Dərman istifadəsi və Terapevtik İstifadə üçün İstisnalar;
- Dərman istifadəsi və Terapevtik İstifadə üçün İstisnalar;

Məsul şəxslər şəbəkəsi

AMADA antidoping sahəsində biliklərin artırılması, dopinglə mübarizə və təmiz idman dəyərlərinin təbliği istiqamətində daha geniş və effektiv maarifləndirmə aparılması üçün 2020-ci ildən idman federasiyalarından seçilmiş Məsul şəxslər şəbəkəsi yaratmışdır. 2021-ci ildə AMADA-nın Təhsil şöbəsi Məsul şəxslər üçün "Antidoping maarifləndirmə proqramı" üzrə silsilə təlimlər təşkil etmişdir. Bu təlimlərin sonunda biliklərin mənimsənilməsi səviyyəsini yoxlamaq məqsədilə Məsul şəxslər onlayn qiymətləndirmə sorğusundan keçmişlər. AMADA idman federasiyalarının Məsul şəxsləri ilə sıx əməkdaşlığı bütün antidoping məlumatlarının və yeniliklərinin idmançılara və idmançıların köməkçi heyətinə düzgün və çevik çatdırılmasında köməklik göstərir. Həmçinin mütəmadi olaraq bütün antidoping maarifləndirmə materialları Məsul şəxslərə AMADA tərəfindən təqdim edilir.

Təşviqat Proqramı

AMADA milli və beynəlxalq səviyyəli idman yarışlarında Antidoping Təşviqat Proqramı təşkil edir. Təşviqat Proqramı çərçivəsində idmançıların çox olduğu yerdə onları cəlb edən "Təmiz idman" şüarı altında stend quraşdırılır. Antidoping maarifləndirmə materialları, bukletləri tədbir iştirakçılarına paylanılır. Təşviqat zamanı antidoping biliklərinin artırılması məqsədilə İpad üzərindən test suallarını düzgün cavablandıran idmançılar və idmançıların köməkçi heyəti AMADA tərəfindən müxtəlif təbliğat xarakterli hədiyyələr qazanırlar. Tədbir müddətində iştirakçılar üçün müxtəlif növ interaktiv və əyləncəli viktorinalar da təşkil edilir. İştirakçılar "Təmiz idman", "Təmiz qal", "Ədalətli oyun" şüarlı lövhəciklərlə müxtəlif video və foto şəkillər çəkdirib təmiz idmana dəstək olduqlarını göstərərək sosial şəbəkələrdə paylaşım edirlər.

XXXII Tokio 2020 Yay Olimpiya və XVI Tokio Yay Paralimpiya Oyunları

Tokio 2020 Yay Olimpiya və Paralimpiya Oyunları ilə əlaqəli AMADA-nın Təhsil şöbəsi geniş maarifləndirmə proqramını həyata keçirmişdir. Bu proqram çərçivəsində idmançılar və onları müşayiət edən heyət üçün silsilə təlimlər keçirilib. Bu təlimlərdə Tokio 2020 Yay Olimpiya və Paralimpiya Oyunları zamanı Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin təlimatlarına əsasən antidoping məsələləri ilə bağlı bütün vacib məlumatlar onlara çatdırılmışdır.

24 saat Çağrı Mərkəzi

Bununla yanaşı idmançılara dəstək məqsədilə Yay Olimpiya və Paralimpiya Oyunları müddətində AMADA-nın Çağrı Mərkəzi fəaliyyət göstərmişdir. 24 saat fəaliyyət göstərən bu Çağrı mərkəzinə idmançıların və onların köməkçi heyətinin antidoping məsələləri ilə bağlı gələn bütün sualları cavablandırılmışdır. AMADA-nın bütün bu layihələri həyata keçirilmə məqsədi idmançılarımızın Vətənimizi layiqincə və ləyaqətlə təmsil etməsinə dəstək olmaq və ölkəmizin idman nüfuzunu qorumaqdır.

"Azərbaycan Tokio - 2020 Olimpiyada üçün ADEL"

ADEL Ümumdünya Antidoping Agentliyi tərəfindən yaradılmış onlayn təlim platformasıdır. Bu platformada idmançılar və idmançının köməkçi heyəti antidoping sahəsində bütün məlumatları əldə edə bilirlər. 2021-ci ildən etibarən AMADA ADEL Platformasında ilk dəfə olaraq Azərbaycan dilində "Azərbaycan Tokio - 2020 Olimpiyada üçün ADEL" kursunu təqdim edib. Bu kurs ilə bağlı AMADA idmançılar və idmançıların köməkçi heyəti üçün bir sıra məlumatlandırıcı təlimlər təşkil edib.

Onlayn kursdan keçənlər Tokio 2020 Yay Olimpiya və Paralimpiya Oyunlarında antidoping qaydaları, doping nəzarəti prosesi, habelə Terapevtik İstifadə üçün İcazə və dərmanların necə yoxlanılması haqqında məlumat əldə ediblər. Bu kurs vasitəsilə idmançılar həm də hüquq və vəzifələri, oyunlar zamanı onların üzərində yurisdiksiyası olan təşkilatlar haqqında biliklərini təkmilləşdirmişlər.

Həmçinin İdmançılar Məsləhətçi Komissiyasının bütün üzvləri "Azərbaycan Tokio - 2020 Olimpiyada üçün ADEL" təlim kursundan müvəffəqiyyətlə keçmişdir.

Tokioya yollanan idmançılar üçün antidoping maarifləndirmənin əhəmiyyətini nəzərə alaraq Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyi İdmançıların və onların köməkçi heyətinin təlim kurslarından keçməsi üçün bütün lazımı dəstəyi göstərib. Tokio 2020 Yay Olimpiya və Paralimpiyaya lisenziya qazanmış hər bir idmançı və onları müşayiət edən şəxslər bu təlim platformasından keçərək sertifikat əldə etmişdir.

Seminarlar 2021

No	Seminarın adı	Tarix	İştirakçı
1.	Qeydiyyatda alınmış Test Qrupuna daxil olan idmançılar (QTQ) üçün Antidoping seminarı (4)	16 fevral 22 fevral 24 fevral 1 mart	16 idmançı 1 həkim
2.	Azərbaycan Gimnastika Federasiyası	5 mart	34 idmançı
3.	Azərbaycan Velosiped İdmanı Federasiyası	4 may	7 idmançı 2 valideyn 3 məşqçi
4.	Azərbaycan Velosiped İdmanı Federasiyası	6 may	6 idmançı 1 məşqçi
5.	Azərbaycan Poverlifting Federasiyası	8 iyul	3 idmançı 2 məşqçi
6.	Azərbaycan Atletika Federasiyası	8 iyul	13 idmançı
7.	Azərbaycan Badminton Federasiyası	22 iyul	9 idmançı
8.	Azərbaycan Milli Karate Federasiyası	27 iyul	22 idmançı
9.	Ocaq İdman Klubu (Gimnastika)	1 oktyabr	83 idmançı
8.	Kürdəmir Olimpiya İdman Kompleksi (Gimnastika)	9 oktyabr	50 idmançı
10.	Sumqayıt şəhəri 1N ^ə İOEUGİŞM (Basketbol, Güləş, Cüdo, Boks, Taekvondo, Futbol, Sambo, Ağır Atletika, Stolüstü tennis)	22 oktyabr	73 idmançı
11.	Təhsil RİM-in 2 nömrəli Respublika İxtisaslaşdırılmış Olimpiya Ehtiyatları Uşaq-Gənclər İdman Məktəbi (RİOEUGİM) (Həndbol, Badminton, Basketbol, Cüdo, Futbol, Voleybol, Güləş)	29 oktyabr	20 idmançı
12.	Təhsil RİM-in 3 nömrəli Respublika İxtisaslaşdırılmış Olimpiya Ehtiyatları Uşaq-Gənclər İdman Şahmat Məktəbi (RİOEUGİŞM)	1 noyabr	17 idmançı
13.	4 nömrəli İxtisaslaşdırılmış Olimpiya Ehtiyatları Uşaq-Gənclər İdman Şahmat Məktəbi (İOEUGİŞM)	3 noyabr	19 idmançı
14.	6 nömrəli İxtisaslaşdırılmış Olimpiya Ehtiyatları Uşaq-Gənclər İdman Məktəbi (İOEUGİM) (Cüdo, Həndbol, Karate, Taekvondo, Sambo)	17 noyabr	29 idmançı
15.	7 nömrəli İxtisaslaşdırılmış Olimpiya Ehtiyatları Uşaq-Gənclər İdman Məktəbi (İOEUGİM) (Voleybol, Basketbol, Qılıncoynatma, Boks, Üzgüçülük, Velosiped)	24 noyabr	16 idmançı
16.	Təhsil RİM-in 11 nömrəli Uşaq-Gənclər İdman Məktəbi (UGİM) (Futbol, Basketbol)	30 noyabr	22 idmançı

Seminarlar 2021

17.	Azərbaycan Velosiped İdmanı Federasiyası	2 dekabr	24 idmançı 4 məşqçi 1 valideyn
18.	Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsi	7 dekabr	18 idmançı
19.	Təhsil RİM-in 11 nömrəli Uşaq-Gənclər İdman Məktəbi (UGİM) (Tennis, Stolüstü tennis, boks, şahmat)	17 dekabr	43 idmançı

Vebinarlar 2021

No	Vebinarın adı	Tarix	İştirakçı
1.	Ümumdünya Antidoping Məcəlləsi 2021 (para idmançılar üçün)	22 yanvar	35 iştirakçı
2.	Doping Nəzarəti Prosesi (məsul şəxslər üçün)	27 yanvar	25 iştirakçı
3.	Ümumdünya Antidoping Məcəlləsi 2021 (Federasiyaların məşqçilər üçün)	4 fevral	125 iştirakçı
4.	Ümumdünya Antidoping Məcəlləsi 2021 (Federasiyaların tibb heyəti üçün)	5 fevral	30 iştirakçı
5.	Antidoping Qayda Pozuntuları və Sanksiyalar (məsul şəxslər üçün)	12 fevral	25 iştirakçı
6.	Qadağan edilmiş siyahı və Tİİ (məsul şəxslər üçün)	18 fevral	25 iştirakçı
7.	İdmançıların əsas hüquqları (məsul şəxslər üçün)	10 mart	25 iştirakçı
8.	Antidoping Qayda Pozuntuları və Doping Nəzarəti Prosesi (idmançılar üçün)	17 mart	60 iştirakçı
9.	Antidoping Qayda Pozuntuları və Doping Nəzarəti Prosesi (para idmançılar üçün)	18 mart	45 iştirakçı
10.	Antidoping Qayda Pozuntuları və Sanksiyalara (QTQ-ya daxil olan idmançılar üçün)	14 aprel	100 iştirakçı
11.	Ən çox verilən suallar (İdmançılar üçün)	16 aprel	50 iştirakçı
12.	Ən çox verilən suallar (para idmançılar üçün)	23 aprel	35 iştirakçı
13.	Qadağan edilmiş siyahı və Tİİ (idmançılar üçün)	29 aprel	50 iştirakçı

Vebinarlar 2021

14.	ADEL Təlim Platformasının təqdimatı (məsul şəxslər üçün)	6 may	25 iştirakçı
15.	ADEL Təlim Platformasının təqdimatı (idmançılar üçün)	4 iyun	35 iştirakçı
16.	ADEL Təlim Platformasının təqdimatı (para idmançılar üçün)	10 iyun	25 iştirakçı
17.	Tokio Yay Olimpiya Oyunlarına lisenziya qazanmış idmançılar üçün "Tokio 2020 Antidoping maarifləndirmə"	9 iyul	45 iştirakçı
18.	Tokio Yay Paralimpiya Oyunlarına lisenziya qazanmış idmançılar üçün "Tokio 2020 Antidoping maarifləndirmə"	28 iyul	36 iştirakçı
19.	Tokio Yay Paralimpiya Oyunlarında iştirak edən idmançıların köməkçi heyəti üçün "Tokio 2020 Antidoping maarifləndirmə"	29 iyul	15 iştirakçı
20.	Sanksiyaya düşmüş və sanksiyadan qayıtmış idmançılar üçün Antidoping Qayda Pozuntuları	22 dekabr	10 iştirakçı

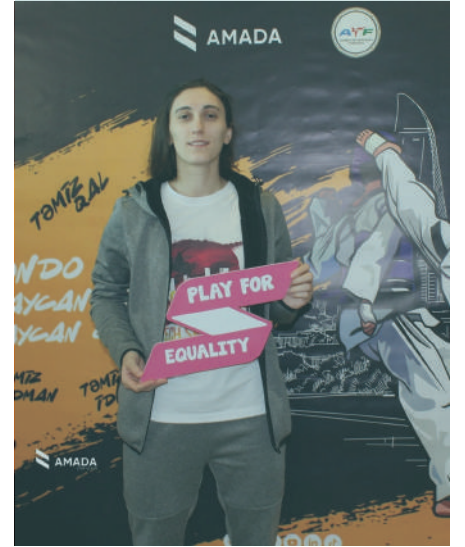
Təbliğat 2021

No	Tədbirin adı	Tarix	İştirakçı
1.	Aerobika gimnastikası üzrə 9-cu Dünya Yaş Qrupları Yarışları	21-23 may (21 may)	100-ə yaxın iştirakçı
2.	Aerobika Gimnastikası üzrə 16-cı Dünya Çempionatı	27-29 may (27 may)	100-ə yaxın iştirakçı
3.	Milli Karate Federasiyasının Respublika Birinciliyi	29 oktyabr	100-ə yaxın iştirakçı
4.	Cüdo üzrə Böyük Dəbilqə turniri	5-7 noyabr (5 noyabr)	100-ə yaxın iştirakçı
5.	Batut Gimnastikası üzrə 35-ci Dünya Çempionatı	18-21 noyabr (19 noyabr)	250-ə yaxın iştirakçı
6.	Batut Gimnastikası üzrə 28-ci Dünya Yaş Qrupları Yarışları	25-28 noyabr (26 noyabr)	250-ə yaxın iştirakçı
7.	Taekvondo idman növü üzrə Yeniyetmə, Gənclər arasında Azərbaycan Birinciliyi və Böyüklər arasında Azərbaycan Çempionatı	3 dekabr	80-ə yaxın iştirakçı
8.	Sərbəst və yunan-roma güləşi üzrə böyüklər arasında keçiriləcək "Azərbaycan çempionatı" yarışları	8 dekabr	100-ə yaxın iştirakçı
9.	Qılıncoynatma üzrə Azərbaycan Birinciliyi	24 dekabr	70-ə yaxın iştirakçı

Təbirlər 2021

No	Tədbirin adı	Tarix	İştirakçı
1.	Milli Olimpiya Komitəsi ilə birgə Tokio 2020 Yay Olimpiya Oyunlarına həsr olunmuş	25 iyun	60-a yaxın iştirakçı
2.	Azərbaycan Güləş Federasiyası	7 oktyabr	7 idmançı
3.	Azərbaycan Sambo Federasiyası	7 oktyabr	11 idmançı
4.	Dünya Narkotiklə Mübarizə Aparan İdmançılar Federasiyasının Azərbaycan nümayəndəliyinin təşəbbüsü, Azərbaycan Velosiped İdmanı Federasiyası və Respublika Olimpiya Velosiped Məktəbi ilə birgə "İdmançılar dopinqə və narkotikə yox deyir!" adlı tədbir	30 oktyabr	50-ə yaxın iştirakçı
5.	Peşakar idmançılar üçün Antidoping dəyərləri (Futbal, İNBA, Muay-Thai, Ciu-citsu)	20 dekabr	18 idmançı
6.	İdman Federasiyalarının Tibb heyəti və məsul şəxslər üçün Antidoping Maarifləndirmə seminarı	21 dekabr	41 iştirakçı
7.	İdmançının Köməkçi Heyəti üçün hüquqi seminar	21 dekabr	58 iştirakçı
8.	Sərbəst və yunan-roma güləşi üzrə böyüklər arasında keçiriləcək "Azərbaycan çempionatı" yarışları	8 dekabr	100-ə yaxın iştirakçı
9.	Qılıncoynatma üzrə Azərbaycan Birinciliyi	24 dekabr	70-ə yaxın iştirakçı

Təhsil tədbirləri

Media və Kommunikasiya

KİV və sosial medianın antidoping fəaliyyətində rolu

Şəffafliq, hesabatlılıq, informasiya əlçatanlığı və sorğuların operativ cavablandırılması AMADA-nın media siyasətinin əsasını təşkil edir. AMADA mətbuatla əməkdaşlığa xüsusi əhəmiyyət verir. Antidoping sahəsi üzrə media tərəfindən daxil olan bütün müraciət və sorğular istisnasız olaraq cavablandırılır. Sorğuların cavablandırılması zamanı müraciət edən KİV orqanının istəyinə uyğun format – yazılı açıqlama, müsahibə, videoçəkiliş, verilişlərdə qonaq qismində iştirak seçilir. KİV-lə əməkdaşlıq həm də antidoping maarifləndirməsi baxımından vacibdir. Doping nəzarətinin və təmiz idman dəyərlərinin əhəmiyyətini ictimaiyyətə dolğun çatdırılması üçün mətbuatın imkanları çox genişdir və AMADA bu imkanlardan maksimum faydalanmağa çalışır. Mətbuatla əməkdaşlığın mühüm istiqamətlərindən biri də, idman jurnalistlərinin antidoping sahəsi ilə bağlı bilik və məlumatlarının artırılmasıdır. Bu, antidoping sahəsi ilə bağlı hazırlanan xəbərlərin düzgün və dolğun olması ilə yanaşı mediada antidoping maarifləndirməsinin peşəkar və effektiv şəkildə aparılması baxımından da vacibdir. 2021-ci il mətbuatla əməkdaşlıq baxımından zəngin olub. İl ərzində yuxarıda sadalanan istiqamətlərdə çoxlu sayda tədbirlər həyata keçirilib. İctimaiyyətlə əlaqələr və antidoping maarifləndirməsinin ən mühüm vasitələrdən biri də sosial mediadır. Sosial medianın geniş izləyici kütləsinə çıxışını nəzərə alaraq AMADA bu platformadan aktiv istifadə edir. AMADA-nın Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn və Tik-tok sosial şəbəkələrindəki hesablarının aktiv şəkildə istifadəsi ümumi media siyasətinin tərkib hissəsidir. Sosial şəbəkələrdə çoxlu sayda informasiya və maarifləndirmə xarakterli paylaşımlar edilir. Eyni zamanda sosial şəbəkələrdə canlı müsahibələr və viktorinalar kimi müxtəlif layihələr həyata keçirilir.

KİV-lə əməkdaşlıq

10 Aprel – Ədalətli İdman Günü ilə əlaqədar mətbuatda geniş maarifləndirmə işləri həyata keçirilmişdir. İdman Azərbaycan, "Xəzər" və CBC Sport televiziyyalarında məhz bu günün əhəmiyyətinə və antidoping sahəsinə həsr olunmuş verilişlər yayımlanmışdır.

İl ərzində AMADA-nın direktoru və əməkdaşları antidoping sahəsinə həsr olunmuş çoxlu sayda verilişlərin qonağı olmuş, bundan əlavə antidoping maarifləndirilməsinə həsr edilmiş veriliş və xəbər reportajları üçün müsahibələr vermişdir.

Milli Mətbuatın yaranmasının 146-cı ildönümünə həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir. Tədbirin keçirilməsində məqsəd doping nəzarətinin həyata keçirilməsi, o cümlədən ədalətli və təmiz idmanın təbliğində mətbuatın rolunu genişləndirmək, antidoping sahəsi ilə bağlı idman jurnalistlərinin bilik və məlumatlarını artırmaq olub. Tədbirdə jurnalistlər üçün əyləncəli-intellektual viktorina keçirilmiş və qaliblərə hədiyyələr təqdim edilmişdir.

Pekin 2022 Qış Paralimpiya Oyunlarında doping nəzarətinə həsr olunmuş mətbuat konfransı keçirilmişdir. AMADA-nın direktoru Şəfəq Hüseynli keçirdiyi və ölkədə fəaliyyət göstərən bütün yerli televiziyyaların nümayəndələrinin iştirak etdiyi mətbuat konfransında ilk dəfə olaraq Azərbaycan nümayəndəsinin dünyanın ən mötəbər beynəlxalq idman yarışlarından olan Qış Paralimpiya Oyunlarında Ümumdünya Antidoping Agentliyinin (ÜADA) Müstəqil Müşahidəçi Qrupuna rəhbərlik etməsinin əhəmiyyəti və Müşahidəçi Qrupun missiyası ilə bağlı suallar cavablandırılıb.

AMADA İdmanda narkotik vasitələrlə mübarizəyə həsr olunmuş "Parlaq gələcək üçün narkotikə yox" mövzusunda tədbir keçirmişdir. Tədbirdə AMADA ilə yanaşı, Gənclər və İdman Nazirliyi, Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyası, Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsi və Dövlət Gömrük Komitəsinin nümayəndələri də iştirak etmişdir.

2021-ci ilin nəticələrinə həsr olunmuş mətbuat konfransı keçirmişdir. Tədbirdə AMADA-nın direktoru Şəfəq Hüseynli 2021-ci ilin yekunları, habelə AMADA-nın 5 illik fəaliyyəti ilə bağlı mətbuat nümayəndələrinə geniş məlumat vermiş və jurnalistlərin sualları cavablandırmışdır.

Media və Kommunikasiya

Sosial media layihələri

İl ərzində AMADA-nın Fəaliyyətinin sosial mediada yəni Facebook, Instagram, Twitter və LinkedIn sosial şəbəkələrində işıqlandırılması üçün ümumilikdə təxminən **500** paylaşım edilmişdir. Bu paylaşımalar əsasən antdiponiq sahəsinə aid olsa da, əlamətdar hadisə və günlərlə də bağlı video və foto vizuallar hazırlanaraq paylaşılıb. Bundan əlavə antdiopinq sahəsində maarifləndirməsi və təbliğat xarakterli **35** ideoçarx hazırlanaraq sosial şəbəkələrdəki səhifələrdə yerləşdirilmişdir.

2021-ci ildə sosial mediada instaqram canlı layihəsinə start vermişdir. Layihənin məqsədi təmiz idman dəyərlərini və cəmiyyətə örnək olan dürüst idmançılar təbliğ etməkdir. Layihəyə AMADA-nın İdmançılar Məsləhətçi komissiyasının üzvləri məşhur idmançılar İlham Zəkiyev, Hacı Əliyeva və Aynur Məmmədova iştirak etmişlər.

AMADA il ərzində sosial mediada maarifləndirici viktorina layihəsini də davam etdirmişdir. İctimaiyyət arasında antidiponiq biliklərinin artırılması məqsədi ilə keçirilən viktoralarda çoxlu sayda sosial media izləyicisi iştirak etmiş və viktorina qalıbları mükafatlandırılmışdır.

İctimai və sosial məsuliyyət tədbirləri

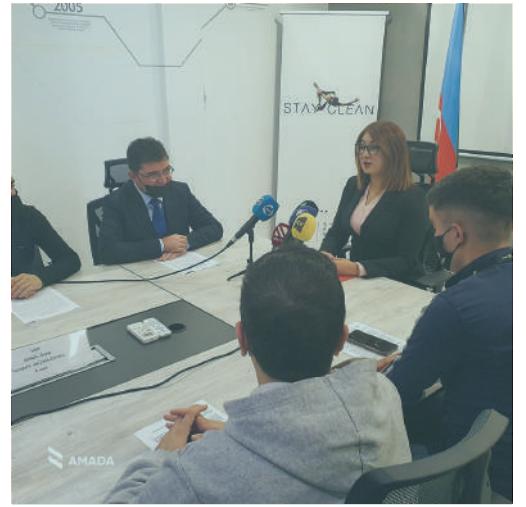
AMADA öz fəaliyyətində daim sosial məsuliyyət prinsipinə xüsusi əhəmiyyət verir. AMADA özünün vəzifə və öhdəliklərini yerinə yetirməklə yanaşı qlobal və yerli müstəvidə ictimai və sosial çağırışlara qarşı da həssaslıq nümayiş etdirir. 2021-ci ilə ərzində də bir sıra ictimai və sosial xarakterli tədbirlər və layihələr həyata keçirilmişdir.

44 günlük Vətən müharibəsindəki şanlı qələbə bu il ərzində də diqqətdə saxlanılmışdır. 2021-ci ilin fevral ayında AMADA-nın əməkdaşları öz təşəbbüsləri ilə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə quruculuq işlərinin aparılmasına dəstək məqsədi ilə ianə aksiyası həyata keçirmişdir. Bütün əməkdaşları öz əmək haqlarından ümumilikdə 14 580 manat vəsaiti könüllü olaraq "Qarabağ Dirçəliş Fondu"na köçürüb.

Noyabrın 6-da Dənizkənarı Parkda AMADA-nın təşkilatçılığı ilə "Azərbaycan təmiz qələbələr qazanır!" adlı tədbir keçirmişdir. Zəfər Gününə həsr olunmuş tədbirdə AMADA-nın rəhbərliyi və kollektivi, İdmançılar Məsləhətçi Komissiyasının üzvləri olan məşhur idmançılar iştirak etmişdir. Paytaxt sakinlərinin, xüsusilə də uşaqların böyük marağına səbəb olan tədbirdə vətənpərvərlik və sağlamlığı təbliğ edən müxtəlif oyunlar keçirilmiş və iştirakçılara hədiyyələr verilmişdir.

İl ərzində Şəhid ailələri də diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. Belə ki, qadın şəhid hərbi Arəstə Baxışovanın, habelə Şəhid jurnalistlər Məhərrəm İbrahimov və Sirac Abışovun ailələri bayram günlərində ziyarət edilmiş və bayram sovqatları verilmişdir.

Sosial məsuliyyət tədbirləri çərçivəsində il ərzində 5 dəfə 5 dəfə "Təmiz Dünya" qadın və uşaq sığınacağına ərzaq və zəruri gigiyena vasitələrindən ibarət yardımlar edilmişdir.

+994 12 599 08 28
+994 50 218 82 06

office@amada.az
www.amada.az

